

Tuin Hoeve Elzenburg, Hoevensestraat 16, Vught

De tuin rondom Hoeve Elzenburg is in elk seizoen een bezoek waard. De meer dan 1400 verschillende soorten en variëteiten aan bomen, heesters, vaste planten en bloembollen verzekeren de bezoeker jaarrond van een boeiende tuinwandeling.

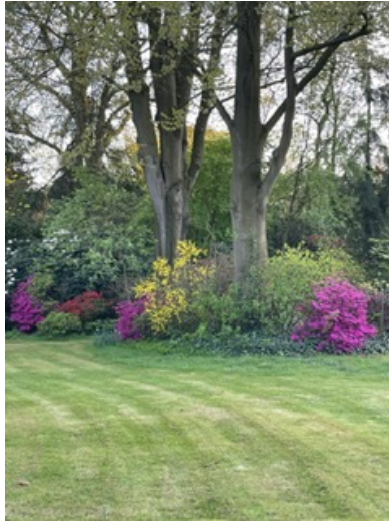
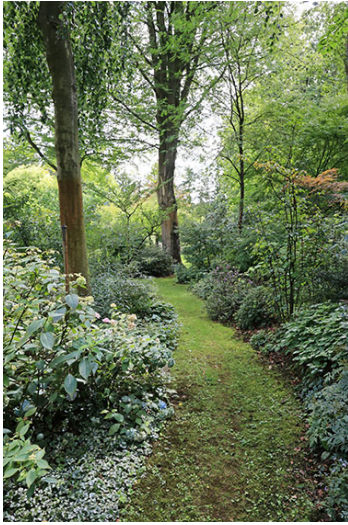
Geschiedenis van de tuin

In 1988 begint het verhaal van de tuin van Hoeve Elzenburg als de huidige bewoners landschapsarchitect J. Schaap inschakelen om een tuinontwerp te maken. De hoofdlijnen worden bepaald, paden en terrassen aangelegd en er wordt tevens een royale vijver gegraven. Vanaf het jaar 2000 wordt de tuin steeds verder ontwikkeld, waarbij er diverse nieuwe tuinonderdelen ontstaan. Een natuurlijke uitstraling en een op ecologie gerichte beplanting staan daarbij centraal. Inheemse planten zijn welkom, er is volop nestgelegenheid en er zijn diverse drinkplekken in de tuin. Zo is de tuin een fantastisch plek geworden voor allerlei dieren, zoals insecten, vogels, hazen, egels en reeën.

Vanaf de tuinpaden en de gazons is de gevarieerde beplanting te bewonderen. Naast een ruim sortiment bomen en heesters is er een ongelooflijke variatie aan vaste planten te vinden. De waterpartijen bieden ruimte aan diverse inheemse oeverplanten, zoals de kattenstaart (*Lythrum salicaria*) en de waterweegbree (*Alisma plantago-aquatica*). In de bostuinen hebben schaduwplanten met fraai blad een plek gekregen.

Bijzonder is de lange zichtlijn door de voortuin, tussen de woning en de schuur, geflankeerd door oude bomen. Oorspronkelijk kon je over dit historische pad doorkijken tot aan de inmiddels verdwenen Villa Elzenburg. Niet alleen langs deze zichtlijn, maar ook elders in de tuin hebben bijzondere bomen de kans

gekregen om hier volwassen te worden. Ook zijn er op het terrein diverse waardevolle, meer dan honderdjarige bomen aanwezig.

Wandeling door de tuin

De tuin is 1,3 hectare groot en bestaat uit diverse onderdelen. Vanuit de serre aan de achterzijde van de woning is zicht op een terras met daarin een fraaie vijver en een plantvak. Via het terras loop je verder over een ruim gazon met diverse oude fruitbomen naar een charmant halfopen tuinhuis. Vanaf hier is het genieten van een weids uitzicht richting de hoeve. Langs het gazon gaat de wandeling verder over een pad dat een ruime border begrenst, hier zijn kleurrijke vaste planten opvallend gecombineerd met botanische rozen. Voor het tuinhuis langs wandel je richting de bostuin, aan weerszijden van de graspaden groeit hier een zeer gevarieerd assortiment heesters, waaronder hortensia's (Hydrangea), Japanse azalea's en Rhododendron.

De rondwandeling gaat verder langs bijzondere bomen, zoals Japanse esdoorns (*Acer palmatum*), Anna Paulownaboom (*Paulownia tomentosa*), Chinese moerascipres (*Metasequoia glyptostroboides*), Japanse Zelkova (*Zelkova serrata*), judasboom (*Cercis siliquastrum* en *Cercis canadensis*), Perzische slaapboom (*Albizia julibrissin*) en den (*Pinus*-soorten). Niet vaak zijn er zulke fraaie exemplaren in één tuin te bewonderen.

Iets verder kom je uit bij een grote natuurlijke vijver, deels grenzend aan het gazon en deels aan borders. Hier krijgen waterlelies en oeverplanten alle ruimte. Over het water heb je een goed zicht op de royale borders met hoge vaste planten zoals het koninginnekruid (*Eupatorium*) en zonnehoe (Rudbeckia) die volop bloeien naast siergrassen en pluimhortensia's (*Hydrangea paniculata*). Het pad voert verder langs het water, als verrassing is er een eiland aangelegd in de waterpartij.

Eenmaal voorbij het eiland trekken kleurrijke borders de aandacht, 's zomers bloeien hier Virginische ereprijs (*Veronicastrum virginicum*), vaste lobelia (*Lobelia siphilitica*) en vlambloem (*Phlox*), alles smaakvol met elkaar gecombineerd. Over het graspad bereik je een recente toevoeging: de heidetuin. Dankzij de diversiteit in soorten bloeit hier het hele jaar door wel een heidesoort. Tegenover de heidetuin is een jeneverbes-collectie (*Juniperus*) te bewonderen.

Het pad loopt door naar de aarden wal die lang de tuingrens door de bostuin loopt, aangelegd met de uitgegraven aarde van de vijver. Vanaf hier is er een fraai uitzicht op de tuin, zeker in de herfst en winter.

Langs de dierenweide met ganzen, schapen en hangbuikzwijntjes, het appellaantje en heesterborders loopt de route weer richting de hoeve.

Op het zonnige terras is het hier genieten van nog meer kleurige borders met engelwortel (Angelica), vlambloem (Phlox), rode zonnehoe (Echinacea) en zonneogen (Heliopsis). Ook voor de boerderij zijn er naast het gazon gevarieerde borders aangelegd.

Via het gazon in de voortuin is er toegang tot een vrij nieuw tuindeel. In een oorspronkelijk voor de mijnindustrie aangelegd bos heeft de eigenaar delen open gemaakt om hier een tuin in Oosterse stijl aan te leggen. Er is een waterpartij, de oevers zijn deels met grote keien afgewerkt wat samen met de bijzondere beplanting direct een exotische sfeer oproept. Paden van stapstenen en een smalle waterloop, compleet met waterval, maken het plaatje compleet. Deze Oosterse tuin heeft een geheel eigen sfeer, bijna betoverend. Een verborgen, geheime tuin is hier nog in de maak. Langs het pad richting de oude tennisbaan en zelfs achter de schuur, overal is een fraaie beplanting te zien en zijn er bijzondere tuinplanten te ontdekken, zoals grote exemplaren van de bellenplant (Fuchsia) en een bloeiende honingboom (Styphnolobium japonicum).

Uniek en onvervangbaar groen

De verscheidenheid aan tuinsferen maakt deze tuin bijzonder boeiend. Het is een plantenparadijs met een op ecologie gerichte beplanting die de biodiversiteit vergroot. Daarnaast heeft de tuin botanische waarde vanwege het zeer ruime sortiment van meer dan 1400 verschillende plantensoorten. Door de enorme variatie aan planten is ervoor gezorgd dat de tuin in alle jaargetijden aantrekkelijk is. De tuin is nog steeds in ontwikkeling en zal de komende jaren nog uitgebreid worden. Het terrein is opengesteld voor groepen, zodat het publiek ervan kan genieten.

Dit alles zorgt ervoor dat het hier gaat om waardevol hedendaags groen erfgoed van cultuurhistorische waarde. Uniek en onvervangbaar groen. Een bijzondere tuin die bescherming verdient en voor de toekomst behouden wordt.

Modeste Herwig

Zeist, 6 augustus 2025

